



# Kāpēc Latvijai svarīgi būt Eiropas Savienībā?

Stundu vada Ināra Krusta

Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzija

25.03.2021.

## Sasniedzamais rezultāts:

- ▶ 1. Zina, kas pārstāv Latviju Eiropas Savienības Parlamentā.
- ▶ 2. Zina Eiropas Savienības vērtības un prioritātes.
- ▶ 3. Izprot, kā Eiropas Savienība ir ietekmējusi mūsu novada dzīvi un kāpēc ir svarīgi būt ES

25. marts Latvijas vēsturē



<https://nra.lv/latvija/212794-elita-veidemane-sibirijas-berni-aptumsums-un-dzimtene.htm>



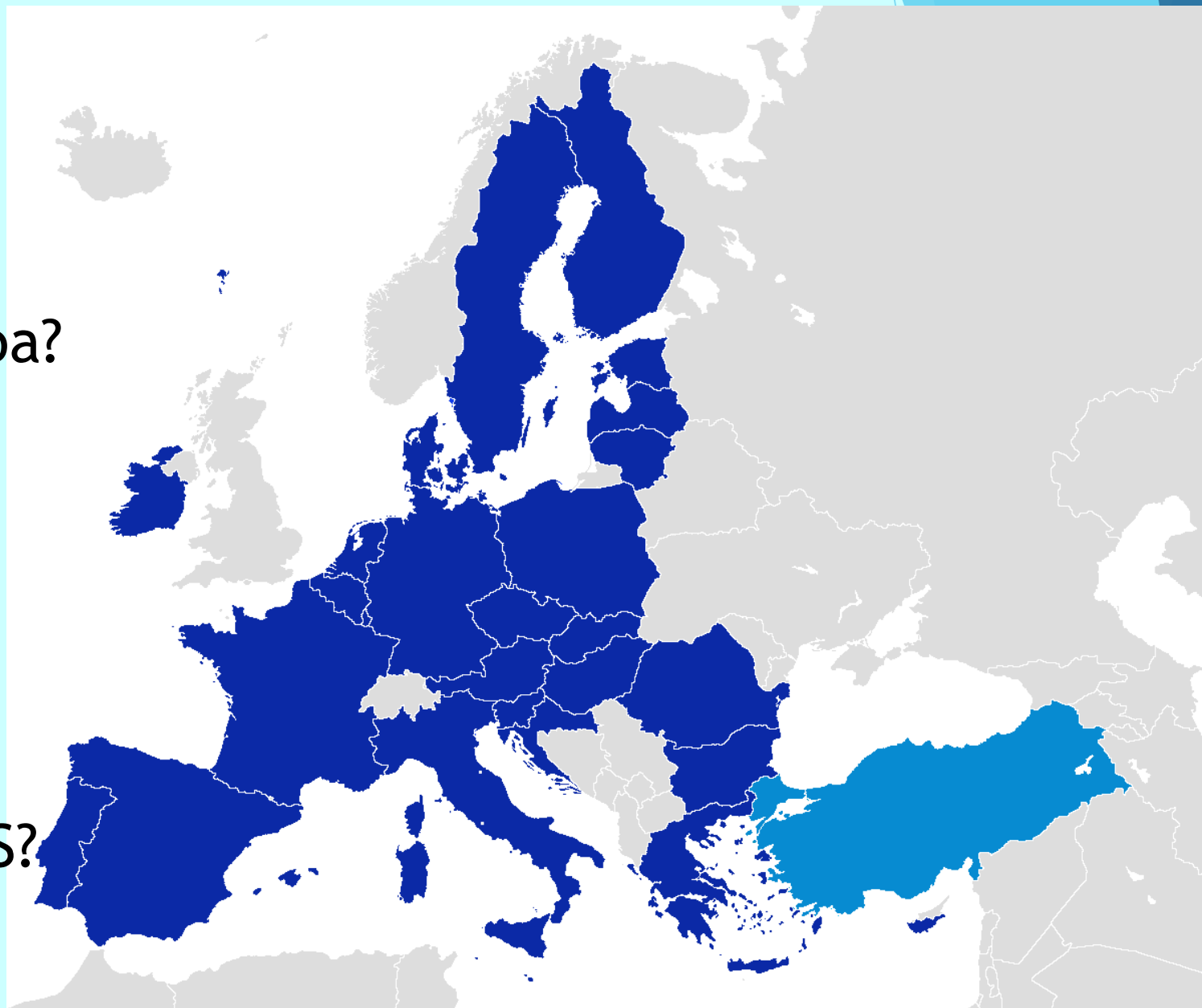
# 25.MARTS

## Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena

<https://www.viesite.lv/?p=51576>

## Ko mēs zinām par Eiropas Savienību?

1. Kas ir Eiropas Savienība?
2. Cik valstis ir ES?
3. Kuras valstis bija iniciatores ES dibināšanai?
4. Kādam nolūkam tika dibināta ES?
5. Kad Latvija iestājās ES?





## Eiropas Savienības paplašināšanās.

**1950. gads**

Dibinātājvalstis (Šūmaņa deklarācija).

Francija, Vācija, Itālija, Nīderlande, Beļģija, Luksemburga

**1973. gads**

Īrija, Apvienotā Karaliste Apvienotā Karaliste (līdz 2020. gadam), Dānija (1985. gadā tās pārraudzībā esošā Grenlande izstājās no Eiropas kopienas)

**1981. gads**

Grieķija

**1986. gads**

Spānija, Portugāle

**1995. gads**

Austrija, Somija, Zviedrija

**2004. gads**

Čehija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Slovākija, Slovēnija, Ungārija

**2007. gads**

Rumānija, Bulgārija

**2013. gads**

Horvātija

**Eiropas Savienības kandidātvalstis**

Albānija, Melnkalne, Serbija, Turcija, Ziemeļmaķedonija. Potenciālās kandidātvalsts statuss ir piešķirts Bosnijai un Hercegovinai un Kosovai.

# ES simboli



Moto - vienoti dažādībā



Eiropas himna



Eiro



Eiropas karogs



Eiropas Diena - 9. maijs



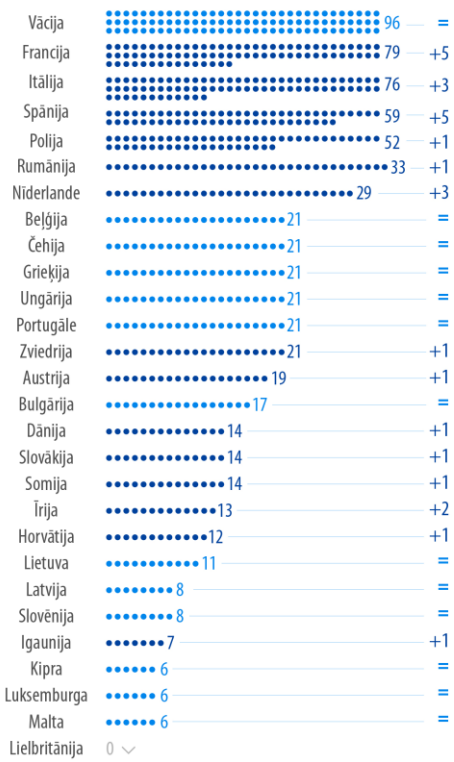
# Vietu skaita sadalījums Eiropas Parlamentā

Pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES 2020. gada janvāra beigās EP deputātu skaits no katras valsts tika atjaunināts.

Vietu skaits līdz 2020. gada 31. janvārim



Vietu skaits no 2020. gada 1. februāra



751 **Kopā** 705





Andris AMERIKS  
Eiropas Parlamenta  
sociālistu un demokrātu  
progresīvās alianses grupa



Ivars IJABS  
“Renew Europe”  
Loceklis



Sandra KALNIETE  
Eiropas Tautas partijas  
(Kristīgie demokrāti) grupa  
priekšsēdētāja vietniece



Dace MELBĀRDE  
Eiropas Konservatīvo un  
reformistu grupa  
Locekle



Nils UŠAKOVS  
Eiropas Parlamenta  
sociālistu un demokrātu  
progresīvās alianses grupa  
Loceklis



Inese VAIDERE  
Eiropas Tautas  
partijas (Kristīgie  
demokrāti) grupa  
Locekle



Roberts ZĪLE  
Eiropas Konservatīvo  
un reformistu grupa  
Priekšsēdētāja  
vietnieks



Tatjana ŽDANOKA  
Group of the  
Greens/European  
Free Alliance  
Member

**Valdis  
Dombrovskis**  
ieņem  
ES  
tirdzniecības  
komisāra  
amatu



# ES iestāžu priekšsēdētāji



Eiropas  
Parlamenta  
priekšsēdētājs  
Dāvids Marija  
Sasoli

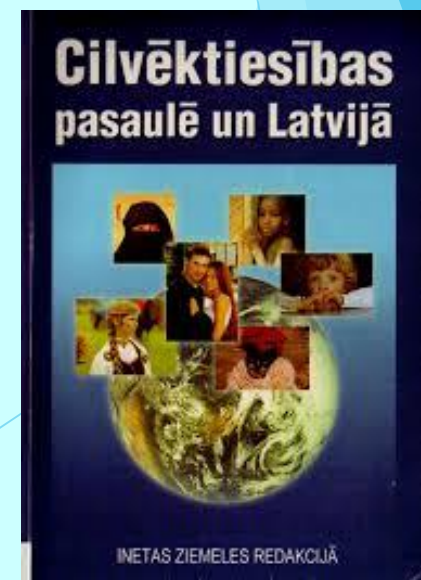


Eiropas Komisijas  
prezidente  
Urzula fon der Leiēna



Eiropadomes priekšsēdētājs  
Šarls Mišels

# Eiropas Savienības vērtības:



# Eiropas Savienības vērtības:

1. Demokrātija
2. Brīvība
3. Solidaritāte
4. Vienlīdzība / nediskriminācija
5. Likuma vara / tiesiskums
6. Cilvēktiesību ievērošana

Uzdevums grupās:

Noteikt, kā šīs vērtības tiek realizētas ES!

# Demokrātija

pārvaldes forma, kurā varu īsteno tauta, parasti ar ievēlētu pārstāvju starpniecību.

- Reizi 5 gados ES pilsoņi tiešās vēlēšanās ievēl savus pārstāvjus Eiropas Parlamentā. Nākamās vēlēšanas notiks 2024.gadā.
- ES pilsoņi, kas dzīvo ārvalstīs, ir tiesīgi piedalīties (balsot un kandidēt) pašvaldību un Eiropas vēlēšanās savā dzīves vietā.
- Es pilsoņu iniciatīva: ja 1 miljons pilsoņu no 7 dažādām dalībvalstīm paraksta konkrētu priekšlikumu, viņi var aicināt Eiropas Komisiju sagatavot tiesību akta priekšlikumu.
- Eiropas Parlaments ir iesaistījis vēlēšanu novērošanā valstīs ārpus ES, lai sekmētu brīvu un godīgu vēlēšanu norisi.

# Brīvība

Varam brīvi rīkoties un runāt vai domāt to, ko gribam. Brīvība ir arī stāvoklis, kurā cilvēks nav ieslodzīts vai paverdzināts.

- ES iedzīvotāji var brīvi ceļot visa ES.
- Uzņēmumi nav tiesīgi vākt personas datus, izņemot stingri noteiktus gadījumus. Šīs ir mūsu tiesības uz privātumu un datu aizsardzību.
- ES iedzīvotāji var brīvi strādāt jebkurā ES dalībvalstī bez nepieciešamības iegūt darba atļauju.
- ES var paust viedokli, nebaidoties no ieslodzīšanas. Šī ir vārda brīvība.
- Nav atļauta tikai naida runa, kurā aicināts aizskart citus cilvēkus vai cilvēku grupas.



# Solidaritāte

Mēs esam saistīti ar citiem un atbildīgi cits par citu. Solidaritāte izpaužas kā savstarpējs atbalsts.

- Ne tik pārtikuši reģioni ES saņem papildus finansiālu atbalstu.
- ES dalībvalstis ir vienojušās palīdzēt cita citai, ja kādai no tām draud teroristu uzbrukums vai ja tā cietusi dabas vai cilvēka izraisītā katastrofā.
- ES Globalizācijas pielāgošanās fonds palīdz cilvēkiem atrast jaunu darbu vai pārkvalificēties, ja darbs zaudēts globalizācijas dēļ, piemēram, uzņēmums pārceļts uz valsti, kurā atalgojums ir zemāks.
- ES un tās dalībvalstis kopā nodrošina visvairāk līdzekļu palīdzībai attīstības jomā.

# Vienlīdzība / nediskriminācija

Visi cilvēki ir vienlīdzīgi attiecībā uz statusu, tiesībām (likuma priekšā) un iespējām.

- ES iedzīvotāji, kas studē citās ES dalībvalstīs, maksā tādu pašu mācību maksu kā attiecīgās valsts studenti.
- Bērna dzimšanas vai adopcijas gadījumā abiem vecākiem ir tiesības uz vismaz 4 mēnešu bērna kopšanas atvaļinājumu, lai rūpētos par bērnu.
- ES iedzīvotāji ir aizsargāti pret darba atteikumu vai atlaišanu seksuālās orientācijas dēļ.
- Katru gadu Eiropas Parlaments atzīmē Staptautisko Sieviešu dienu (8.martu), lai veicinātu dzimumu līdztiesību.

# Likuma vara / tiesiskums

Visi cilvēki un iestādes ir pakļautas skaidriem un taisnīgiem likumiem, kas tiek taisnīgi piemēroti un īstenoti, un tās ir atbildīgas šo likumu priekšā.

- ES visiem cietušajiem un aizdomās turētajiem ir tiesības uz taisnīgu tiesu. Visi aizdomās turētie ir nevainīgi, līdz tiesā tiek pierādīta viņu vaina.
- Noziegumos cietušie un par noziegumiem aizdomās turētie ir jāinformē par juridiskajām procedūrām valodā, ko viņi saprot. Šo pakalpojumu apmaksā dalībvalsts, kurā notiek tiesa.
- ES dalībvalsts, kas neievēro likuma varu, var saņemt brīdinājumu vai sodu un var tikt izslēgtas no ES lēmumu pieņemšanas procesa.
- ES dalībvalstīm ir jāievēro ES noteikumi un regulas. Ja tas netiek darīts, tās tiek tiesātas ES Tiesā.

# VAI PROTI ATŠKIRT ES DIREKTĪVU NO RĒGULAS?

Regulas un direktīvas ir visbiežāk pieņemtie Eiropas Savienības (ES) likumu veidi



## DIREKTĪVA

nosaka konkrētus mērķus, taču dalībvalstīs izvelas, KĀ tos sasniegt



Direktīvas pieņem ES Padome kopā ar Eiropas Parlamentu

ES Padome - ES dalībvalstu ministri



## REGULA

liek tulkotā un automātiski piemērota visā ES



Regulas pieņem Eiropas Komisija vai ES Padome kopā ar EP

Rēgulātus (latīņu valoda) - kontrolēt, sakārtot



Direktīvu skaits gadā: 80  
Regulu skaits gadā: 1200

30%  
ES likumu

Tik daudz Eiropas likumu ir lauksaimniecības un zvejniecības nozarē



Pienemot direktīvas, nacionālajam parlamentam ir pašam jāsecina, kā nonākt līdz mērķim, taču regulas visas dalībvalstīs pārņem par likumu



1995.gadā ES pieņēma direktīvu par datu aizsardzības kārtību. Tā kā direktīvas var ieviest dažādos veidos, vienās valstīs datu aizsardzība tika regulēta ļoti stingri, kamēr citās - vāji. Tāpēc šī direktīva pārtapa par regulu un no 2018.gada 25.maija ieviesta visās dalībvalstīs vienādi



Kaut gan ES regulām un direktīvām ir būtiska loma nacionālās likumdošanas veidošanā, arvien tādās jomās, kā piemēram, aizsardzība, veselības aprūpe, izglītība, kultūra, pensiju vai sociālās aizsardzības politikas veidošana paliek valsts politiku ziņā



# Cilvēktiesību ievērošana

Cilvēktiesības ir pamattiesības un pamatbrīvības, kas pienākas ikvienam pasaules iedzīvotājam. Tās vienmēr jāievēro un jāaizsargā.

- Eiropas Parlaments piešķir Saharova balvu tiem cilvēkiem visa pasaulē, kuri snieguši ievērojamu iegudījumu cilvēktiesību aizstāvībā.
- ES ieceļ īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos. Šī pārstāvja pienākums ir veicināt ES cilvēktiesību politiku ārvalstīs.
- Reizi mēnesī Eiropas Parlamentā notiek debates par cilvēktiesību pārkāpumiem pasaulē. Tādā veidā EP deputāti pievērš uzmanību cilvēktiesību pārkāpumiem.
- Visām ES dalībvalstīm jāparaksta un jāievēro Eiropas Cilvēktiesību konvencija.

# Eiropas Cilvēktiesību un Pamatbrīvību aizsardzības konvencija

Eiropas Cilvēktiesību tiesa  
<http://www.echr.coe.int/echr>

<https://www.slideserve.com/usoa/eiropas-cilv-kties-bu-un-pamatbr-v-bu-aizsardz-bas-konvencija>



<http://asociacijagimene.lv/eiropas-cilvektiesibu-tiesa-vienpratigi-apliecina-cilvektiesibu-konvencija>

Saharova balvas kopiena tika izveidota kā turpinājums Saharova balvai, ko Eiropas Parlaments piešķir par izcilu veikumu cilvēktiesību jomā.



<https://www.europarl.europa.eu/sakharovprize/lv/the-prize/sakharov-prize-community>



# Eiropas Savienības Komisijas prioritātes 2019.-2024. gadā

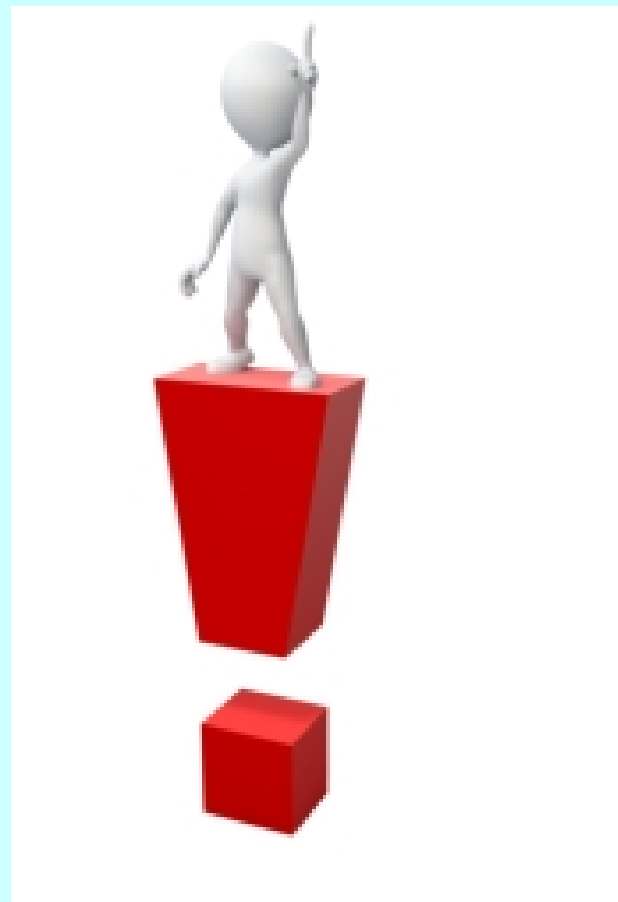
- ▶ Eiropas zaļais kurss
- ▶ Digitālajam laikmetam gatava Eiropa
- ▶ Ekonomika cilvēku labā
- ▶ Spēcīgāka Eiropa pasaulē
- ▶ Eiropiskā dzīvesveida atbalstīšana
- ▶ Jauns impulss Eiropas demokrātijai



# Eiropas Savienības ietekme Preiļu novadā

- ▶ Preiļu novada un ietekmes areāla pašvaldību uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība - Rīgas un Brīvības ielu pārbūve un rotācijas apļa izbūve;
- ▶ Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā: -Noliktavu teritorijas izbūve pie Rietumu ielas; 2. aktivitāte - Ražošanas ēkas, laukuma un inženierkomunikāciju izbūve Meža ielā;
- ▶ Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Raiņa bulvārī 19, Preiļos;
- ▶ Preiļu novada vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana un modernizēšana Preiļu 1. pamatskolā un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā;
- ▶ Viļānu ielas atjaunošana Preiļos;
- ▶ Preiļu pils atjaunošana:
- ▶ Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai;
- ▶ Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai;
- ▶ Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs;
- ▶ Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu;
- ▶ Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide, u.c.

# Secinājumi: Kāpēc Latvijai svarīgi būt Eiropas Savienībā?



# Kāpēc Latvijai svarīgi būt Eiropas Savienībā? - skolēnu atbildes

- Demokrātija - brīvi paust savu viedokli;
- Iespēja brīvi ceļot;
- Iespēja mācīties Eiropas augstskolās;
- Piedalīties Erasmus projektos;
- Atbalsts lauksaimniekiem;
- Eiropas Savienības atbalstītie projekti;
- Vienota valūta;
- Cīņa pret korupciju;
- Palīdzība krīzes situācijās;
- Drošība;
- Sakārtota likumdošana;
- Ekoloģijas jautājumu risināšana u.c

Paldies par uzmanību!

